

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

15. De excom. Bulla lata in eos, qui libros hæreticos legunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

mata fidei, licet nesciatur qualia sint, excom. Bullæ quia speciatim mentio fit eorum in bulla.

Tertio; Excom. Bullæ incurrunt receptores, fautores, defensores intellige hæreticorum, quatenus hæretici sunt, vt hæresin suam docere, defendere, & diffundere possint: ita Iudices si non capiant hæreticos.

Vxorem aut patrem fouere, occultare, ne veniant in manus Inquisitorum, non meretur excom. quia persona tam coniuncta alicui, quasi eadem cum ipso reputatur, quam non defendere valde difficile, ita Simanca.

NB. Non incurritur excom. ab hæretici fautore, receptore, defensore, nisi malus effectus sequatur, scilicet hæreticus, ob tale ipsi auxilium præstitum manus Iudicis euadat, aut hæresin magis diffundat. Cum enim in Canonibus Ecclesiasticis faciens alicuius rei principaliter excommunicetur, accessorie autem mandans, consulens aut faciens: tunc excommunicationem non contrahunt, nisi secundo effectu, secundum receptam DD. sententiam: Atque in Bulla principaliter excommunicantur Hæretici, accessorie verò & secundum extensionem eorum &c. Ergo isti non incurrunt excom. nisi ex fauore siue auxilio malus effectus sequatur. 393.

CAP. XV.

De Excom. Lectorum hæreticorum librorum.

Asertio. Excommunicationem Bullæ (vbi recepta) (nam iuxta Becanum in Germania non recepta nec Index) incurrunt lectores librorum hæreticorum (plus quam paginam, etiam in voluminibus) nec in libro Catholico hæreses insertas prauolice affectu.

ctus, quia lege canonica nō punitur affectus, sed factū
 NB. Nisi scholia aut commentarii tam copiosi, 2
 vt liber censeretur, nec qui Catholicum librum legit,
 licet contineat hæreses.

Nec qui epistolam aut concionem, necdum in 3
 formam redactam, quia verba pœnalis legis strictè
 accipienda sunt.

Nec qui legunt historicos aut Poëtas, Iuridicos 4
 aut Medicos, non ex professo tractantes hæreses, li-
 cet mixtas hæreses contineant, quia in his Septentr.
 hæc bullaris constitutio non recepta; Nec Regula
 VIII. Indicis librorum ad nos Germanos pertinet,
 quia non sunt hic Inquisitores. 395.

NB. Nec incurrunt qui non scienter legunt licet 5
 crasse. Nam quotiescunq; lex pœnalis scientiam re-
 quirat, excusat ignorantia etiam crassa, sufficit sola
 curiositas.

Quod si vir doctus quærat locū in libro hæretico
 ad confutandū, non peccat, quia lex naturalis chari-
 tatis erga proximū vineere debet legē Ecclesiasticā.
 quā causam esse arbitror, cur in quibusdā Prouinciis
 lectio librorū hæreticorum nō tanta seueritate pro-
 hibita censeatur, quia ad confines hæreticos conuin-
 cendos, necessariū putatur, eorū libros legisse. 396.

Excom. incurrunt, qui legunt proœmium in no- 5
 tabili quantitate, quia summam totius libri conti-
 net. 396.

Audientes legere libros hæreticorum, excommu- 6
 nicantur; Quia quod quis per alium, &c. Hæc enim
 fuit mens summorum pontificum, alioquin cuilibet
 in fraudem legis agere perquam facile esset. 396.

NB. Suadentes legere, modo ipsi non attēdant, li-
 cet peccent, tamen non excommunicantur, nisi ma-
 lignus Effectus hæresis sequeretur. NB, Re-

7 NB. Retinentes libros, excomm. tempore notabili.

8 Libri in Indice prohibiti licet nullum errorem, tamen non legendi: quia damnato authore in genere Religionis, damnata censentur omnia eius scripta de Religione. 397.

Nota discrimen inter libros prohibitos primae classis, habent annexam excomm. reservatam: secundae non reservatam (reg. 7. obscœni, reg. 8. magici, sed non excomm. licet mortale) reg. 4. prohibentur biblia, sed non recepta in Germania. 397.

9 Laudabiliter libri hæretici comburuntur: testatur Clemens lib. 1. Apost. const. c. 7. ita libri Arrii Nestorii combusti. Etiam libri impuri Act. 9. Multi ex eis, qui fuerant curiosi sectari contulerunt libros; & combusserunt coram omnibus 398. Fuerunt hi libri Magici.

CAP. XVI.

De Apostatis.

1 **T**Riplex Apostasia: altera à Fide; altera ab obedientia; Tertia ab ordine sacro, vel Religione. 398.

Apostasia à Religione est criminosa & mortificata recessio à religiosi Ordinis sine licentia prælati instituto, sine revertendi proposito. Non Apostata, ad laxiorem, licet peccet & tenentur redire excommunicatur, si revertendi animum retinet, & fugitivus censendus. Apostata licet habitum retineat tamen apostata, & qui recipit talem, excommunicatur.

Apostasia à sacro ordine; Cum quis à perfectione statu clericali (in maioribus Ordinibus, nam si in minoribus)